

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Запорізька політехніка»

Кафедра підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА, ТОРГІВЛІ ТА БІРЖОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Матеріали IV-ої Міжнародної науково-практичної конференції
(10-11 травня 2023 року)

м. Запоріжжя
2023

УДК 334.72+339+336.7
С 83

*Рекомендовано до видання Вченою радою
Національного університету «Запорізька політехніка»
(Протокол №10 від 19.06.2023 р.)*

С83

Стратегічні пріоритети розвитку підприємництва, торгівлі та біржової діяльності: матеріали IV-ої Міжнародної науково-практичної конференції, 10-11 травня 2023 року. [Електронний ресурс] / За заг. редак. проф. Ткаченко А.М. Електрон. дані. – Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2023. – 373 с. – 1 електрон. опт. диск (DVD-ROM); 12 см. – Назва з тит. екрана.

ISBN 978-617-529-421-5

Збірник містить стислий виклад доповідей і повідомлень учасників IV Міжнародної науково-практичної конференція «Стратегічні пріоритети розвитку підприємництва, торгівлі та біржової діяльності», спрямованих на пошук шляхів розвитку підприємництва, торгівлі та біржової діяльності в умовах трансформаційних змін в економіці України.

334.72+339+336.7

ISBN 978-617-529-421-5

© НУ «Запорізька політехніка», 2023

Ханенко А.В., Глухов В.А. ЦЕНТРАЛЬНИЙ БАНК ТА ЙОГО РОЛЬ В ЕКОНОМІЦІ	91
Ханенко А. В., Жадан М.О. ВІЙНА І ДЕРЖАВНІФІНАНСИ: ФІНАНСУВАННЯ ОБОРОНИ ТА ВІЙСЬКОВО-ПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ	93
СЕКЦІЯ 3. РОЗВИТОК ІННОВАЦІЙНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА ТА ФОРМУВАННЯ СТАРТАП ЕКОСИСТЕМИ В УКРАЇНІ	95
Тkachenko A.M.:Loza D.Y. STARTUP ECOSYSTEM AND IT'S PROBLEMS IN UKRAINE	95
Ангелко І. В. РОЛЬ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА У СТАНОВЛЕННІ ІННОВАЦІЙНОЇ МОДЕЛІ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	97
Архіпов В.О., Мороз О.С. ЦИФРОВІ ІННОВАЦІЇ ЯК ЧИННИК РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНО-ЦИФРОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ	99
Ащеулова О. М., Чорнобаєв В.В. ОСОБЛИВОСТІ ІННОВАЦІЙНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ	103
Бобко Н.А. АНАЛІЗ РЕЙТИНГУ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙ В УКРАЇНІ ЗА ПОКАЗНИКАМИ GLOBAL INNOVATION INDEX	105
Воронкова В.Г., Нікітенко В.О., Череп А.В. ВПЛИВ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА РОЗВИТОК ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ	108
Балахонова О.В., Варварчук Г.В. РОЗВИТОК СПРИЙНЯТТЯ ПОНЯТТЯ «ЯКІСТЬ»	111
Євсєєв О.А., Перерва П.Г. МІЖНАРОДНИЙ ТРАНСФЕР ТЕХНОЛОГІЙ: СУТНІСТЬ ТА ЗНАЧЕННЯ	113
Завадських Г.М. СОЦІАЛЬНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО ЯК ВИД СОЦІАЛЬНИХ ІННОВАЦІЙ	115
Захарченко В.І., Бершадська О.А. ВИЗНАЧЕННЯ ПОКАЗНИКІВ НАДІЙНОСТІ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ТЕХНОЛОГІЧНИХ СИСТЕМ	117
Захарченко В.І., Єрмак С.О., Бершадська О.А. ПЕРСПЕКТИВНЕ ПЛАНУВАННЯ НОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У СКЛАДІ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ТЕХНОЛОГІЧНИХ СИСТЕМ	119
Захарченко В.І., Онешко С.В. ОПТИМІЗАЦІЯ РОЗМІЩЕННЯ КАПІТАЛУ ПРИ ВИБОРІ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПРОЄКТУ	122
Климентова_М.В., Кобелева Т.О. ОСОБЛИВОСТІ ЦІНОУТВОРЕННЯ НА ІННОВАЦІЙНУ ПРОДУКЦІЮ	123
Кобелева А.В. ВИМОГИ ДО КОМЕРЦІАЛІЗАЦІЇ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНО-ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	125
Копиця А.С., Крамської О.Ю., Перерва П.Г. ДОСЛІДЖЕННЯ МЕТОДІВ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ	127

3. Кобелева Т.А., Перерва П.Г. Моніторинг комплаєнс-безпеки підприємства з використанням тангенціальної функції // *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки: Науковий журнал*. Хмельницький, 2019. №5. С.140-146. doi: 10.3189/2307-5740-2019-274-5-142-148.

4. Kocziszky György, Pererva P.G., Szakaly D., Somosi Veres M. (2012) *Technology transfer*. Kharkiv-Miskolc: NTU «KhPI». 668 p.

5. Pererva P.G., Kocziszky G., Kobieliyeva T.O., Veres Somosi M. (2019) *Compliance program*. Kharkov-Miskolc : NTU «KhPI». 689 p.

Завадських Г.М.¹

¹к.е.н., доцент кафедри економіки і бізнесу, ТДАТУ ім. Дмитра Моторного, Україна

СОЦІАЛЬНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО ЯК ВИД СОЦІАЛЬНИХ ІННОВАЦІЙ

Існує чимала кількість наукових підходів, які пояснюють інновації, роблячи акцент на економічних, соціальних та інших наслідках і закономірностях. Характерною особливістю соціальних інновацій є поліпшення якості життя суспільства (вдома, на роботі, в соціальному і природному середовищі), а також інвестиції в людину. Отже, громадський сектор як простір формування неурядових організацій в економічній площині зумовлює феномен соціального підприємництва [1].

Соціальне підприємництво - це відносно нова модель бізнесу, бізнес-інструмент, який відповідає на соціальні виклики за допомогою інноваційних концепцій і рішень, створює додаткову соціальну цінність і, в той же час, приносить дохід для свого подальшого розвитку [3].

В Україні про соціальне підприємництво заговорили ще на початку 2000-х але, на жаль, для більшості українців термін «соціальне підприємництво» є новим і незрозумілим. Помилково, люди часто плутають соціальне підприємництво з соціальною відповідальністю бізнесу. Є суттєва відмінність між цими двома економічними категоріями, оскільки метою діяльності комерційного підприємства є отримання прибутку для розвитку і масштабування бізнесу, а метою соціального підприємства (СП) є отримання прибутку для спрямування його на вирішення соціальних проблем [2].

Отже, соціальне підприємництво поєднує в собі від традиційного розуміння благодійності її соціальну спрямованість на забезпечення соціальних потреб та вимог суспільства, від підприємництва, як виду економічної діяльності, – його принципи та заплановані результати, що дозволяє генерувати новий підхід до вирішення соціальних завдань. У соціального підприємця більш складне завдання, ніж просто запропонувати для обраної сфери діяльності комерційно вигідні рішення.

Рівень «соціальності» підприємства визначається чотирма

ключовими чинниками, об'єднаними можливістю виявити ініціативу, зробити внесок у розвиток суспільного добробуту в цілому, забезпечити власне професійне зростання та вплинути на якість життя соціуму зокрема та передбачає:

моніторинг і ранжування соціальних проблем, які потребують першочергового вирішення;

- на орієнтацію вирішення визначеної соціальної проблеми основі використання найефективніших практик підприємницької діяльності;
- наявність інноваційної складової, тобто продукування товарів або надання послуг, яких переважно до цього часу не існувало на ринку та котрі створюють додаткову цінність;
- розподіл доходів щодо інвестування отриманого чистого доходу в реалізацію соціального завдання, визначеного на початковому етапі створення підприємства [4].

Запровадження інновації може забезпечити виживання на ринку і досягнення соціальної мети, для чого, власне, створюється соціальне підприємство. Цей сектор підприємництва має гарні перспективи розвитку при умові усунення певних перешкод і стримуючих факторів. Формування нормативно-правової бази, що регулює механізм соціального підприємництва в Україні, створення спеціальних програм кредитного та позикового забезпечення для започаткування подальшого розвитку і масштабування соціального підприємства та його популяризація задля зростання обізнаності громадян - основні завдання, виконання яких значно прискорить розвиток соціального підприємництва в Україні.

Стримувальним чинником поширення соціального підприємництва є відсутність спеціалізованих послуг із його розвитку. На різних стадіях життєвого циклу соціальні підприємства потребують тих самих послуг та підтримки, що й традиційні підприємства. Водночас соціальні підприємства мають низку специфічних особливостей, проблем та потреб, які передбачають необхідність використання різноманітних і часто індивідуальних рішень.

Всупереч цим засторогам, дослідники прогнозують зростання кількості соціальних підприємств в Україні, і великі надії покладаються на активних лідерів громад, які сприятимуть популяризації ідеї соціального підприємництва в різних регіонах. Найважливішими факторами, які сприяють розвитку соціального підприємництва в Україні, є фінансування, пільгові кредити та кваліфіковані кадри.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Голуб'як Н. Р. Соціальне підприємництво як механізм вирішення соціально-політичних проблем. S.P.A.C.E. 2017. № 2. С. 16-20.

2. Завадських Г. М., Тебенко В. М. Практичні аспекти становлення соціального підприємництва в Україні. БІЗНЕС ІНФОРМ, 2020. - №11.- С. 177–185.
3. Ільченко В.М. Соціальне підприємництво як індикатор свідомості суспільства. Економічний простір, 2022.№178. С.46-50
4. Переверзева А., Волков В. Дослідження моделі соціального підприємництва як інноваційної форми бізнесу. Збірник наукових праць Одеського національного економічного університету, 2020. №1-2 (274-275). С.28-40

Захарченко В.І.¹, Бершадська О.А.²

¹д.е.н., проф. кафедри міжнародного менеджменту та інновацій, Національний університет «Одеська політехніка», Україна

²здобувач вищої освіти, Національний університет «Одеська політехніка», Україна

ВИЗНАЧЕННЯ ПОКАЗНИКІВ НАДІЙНОСТІ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ТЕХНОЛОГІЧНИХ СИСТЕМ

Міський електричний транспорт є складною організаційно-технологічною системою (ОТС), що складається з сукупності технічних засобів, що взаємопов'язані в єдиному технологічному процесі перевезень пасажирів. До технічних засобів належать: тролейбуси, трамваї, ремонтні ділянки, пристрої електропостачання, лінії електропередач, дороги. При цьому, кожен із перерахованих технічних засобів є елементом складної ОТС, яка виконує певну функцію в технологічному процесі перевезень. Для оцінки надійності роботи цієї ОТС необхідно насамперед визначити показники, що характеризують надійність кожного з елементів, що входять до неї.

Найважливішими поняттями в теорії надійності є надійність та відмова. Характеристикою відмови міського електротранспорту за його наслідками, які дозволяють встановити факт порушення його працездатності, є будь-яке з наступних подій:

- невиконання показників графіку руху трамваїв і тролейбусів;
- необхідність поновлення працездатності без порушення графіку руху;
- необхідність виконання непланового ремонту.

За впливом на експлуатаційні та економічні показники роботи міського електротранспорту відмови технічних засобів поділяються на дві групи. Перша група включає відмови, які призводять до збою графіку та перерву у русі трамваїв і тролейбусів. До економічної групи належать відмови технічних засобів, які не викликають порушення графіку руху трамваїв і тролейбусів, але погіршують показники використання рухомого складу, знижують ефективність використання основних фондів,